

Digitally signed by
Biblioteca UTM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

Universitatea Tehnică a Moldovei

Facultatea Calculatoare, Informatică și Microelectronică

CATEDRA ȘTIINȚE SOCIOUMANE

P O L I T O L O G I E

Ciclu de prelegeri pentru învățământul cu frecvență redusă

**Chișinău
2007**

Introducere

La hotarele anilor 80-90 ai secolului trecut planurile de studii ale instituțiilor superioare de învățământ din Republica Moldova au suferit schimbări radicale. În cadrul deideologizării societății postsovietice pregătirea umanitară a viitorilor specialiști s-a modificat, incluzând noi discipline, printre care și Politologia – disciplină relativ nouă pentru fostul spațiu sovietic-socialist. Noua disciplină are o pondere vădită în maturizarea personalității, fiind chemată să formeze cultura politică de înaltă probă și să cimenteze poziția civică a tinerilor cetățeni.

Prezentul curs este elaborat de către un colectiv de profesori ai catedrei Științe socio-umane de la Universitatea Tehnică a Moldovei, care îndeplinesc sarcina didactică la această disciplină, și reflectă modesta experiență de predare acumulată în acest răstimp. El este adresat în primul rând studenților ce-și fac studiile cu frecvență redusă la UTM, dar poate fi de real folos și altor categorii de persoane cointeresate.

Cursul include cele mai generale teme ale disciplinei.

Colectivul de autori: Ion Vangheli, dr. conf. univ. (temele 4, 8, 9, 10, 12, 14), Manole Cartofeanu, dr. conf. univ. (temele 2, 3), Sergiu Tihun, dr. conf. (temele 6, 8, 12), Mihai Guzman, dr., conf. univ. (tema 15), Ana Danielean, lector superior univ. (tema 10), Veronica Roșca, lector univ. (temele 1, 5), Veronica Buzu, lector asistent (temele 6, 7), Vitalie Maftעי, lector univ. (temele 11,13).

Coordonator și redactor principal – Ion Vangheli, dr. conf. univ.

Colectivul de autori: dr.conf. Ion Vangheli, dr.conf. Manole Cartofeanu ș.a

Tehnologie computerizată: Alexei Vangheli, Viorel Leancă

Politologie: Ciclu de prelegeri pentru învăț. cu frecvență redusă /Univ. Teh. a Moldovei. Catedra Științe Socioumane ; col. de aut. : Ion Vangheli, Manole Cartofeanu, Sergiu Tihun, ... , coord. , red. : Ion Vangheli. - Ch.: UTM, 2007. -205 p.

Bibliogr. p. 203 - 204

ISBN 978 - 9975 - 45 - 044 -7

500 ex.

Probabil că nu vom greși dacă vom spune, că nu este om matur cât de cât cărturar, care să nu spună ceva sau să nu se pronunțe despre politică, să constate niște nereguli în activitatea organelor de administrație publică, să se revolte privind adoptarea unor decizii sau legi de către guvernanți, ori să accepte, chiar să laude, pe unele persoane publice pentru activitatea pe care o desfășoară în interesele comunității. Cu siguranță printre aceștia se pot regăsi și cei, care după absolvirea liceului, se încumetă să urmeze o facultate. Câte ceva din ale politicii ei știu, au o oarecare imagine toți din disciplinele ciclului umanitar, mai ales din istorie, pe care le-au studiat în instituțiile școlare. În școala superioară aceste cunoștințe se vor îmbogăți și aprofunda prin studierea disciplinei „Politologia” despre care un gânditor rus al epocii luminilor Iurii Krijanici zicea că acestea ar fi extrem de indicate regilor, împăraților și consilierilor lor. El aprecia politica drept înțelepciune regală, cea mai distinsă dintre toate științele lumești, regină a tuturor științelor. Este o expresie plastică, și în mare măsură dreaptă. Deși, în zilele noastre mai există și funcționează monarhii, aceștia, adică monarhii domnesc, fiind asistați de instituții democratice, dar practic nu guvernează.

Observația lui Krijanici rămâne actuală, pentru că astăzi „regii” și „împărații” sunt cei din rândurile cetățenilor de rând și care sunt aleși de electorat. La guvernare pot accede toți, care au aptitudini alese, adică de înaltă probă, și în corespundere cu legislația în vigoare din diferite state. Iar cei care completează și vor completa rândurile guvernanților de diferite nivele trebuie să aibă o pregătire intelectuală bună, iar, printre altele, să cunoască bine și știința politică.

Politologia astăzi se impune ca o componentă fundamentală a științelor socio-umane, iar cunoașterea ei este binevenită nu numai politicianilor, ci oricărui cetățean.

Universul politic în diversele lui forme și aspecte de manifestare va fi în centrul atenției în cadrul ciclului de prelegeri care urmează.

Cuprins

Introducere	2
Tema 1. Obiectul politologiei	4
Tema 2. Politica în viața socială	14
Tema 3. Puterea politică	25
Tema 4. Sistemul politic	37
Tema 5. Statul	48
Tema 6. Democrația ca formă de organizare politică a societății	
Concepțiile contemporane ale democrației	74
Tema 7. Partidele politice	88
Tema.8.Liderismul politic	101
Tema 9. Activitatea politică și participarea politică	111
Tema 10. Dimensiunile umane ale politicii	124
Tema 11. Procesul politic	139
Tema 12. Conflictul politic și căile soluționării lui	154
Tema 13. Modernizarea politică	163
Tema 14. Politica internă și internațională	178
Tema 15. Cultura politică	188
Chestionar pentru examen	200
Bibliografie selectivă	202

Bibliografie selectivă

- Călin Vâlsan. Politologie.- București: Editura Economică, 1997
- Emil Răcilă, Călin Vâlsan. Politologie.-București: Editura ASE - 2003
- Raisa Radu. Politologie. -București: Editura ASE, 2002
- Marin Voiculescu. Politologie.-București: Editura Victor, 1998
- Marin Voiculescu. Tratat de politologie. – București: Editura Universitară, 2002.
- Ion Mitran. Politologia în fața sec. XXI. – București: 1997.
- Fisichella Dominico. Știința politică. Probleme, concepte, teorii. Trad. de Victor Moraru - Chișinău: USM, 2000.
- Politologie. Prelegeri la cursul universitar în IY părți.- partea I-a și a II-a, Chișinău, USM, 1993, partea a III-a, 1995, partea IY, 1997.
- Zavtur A., Pârțac Gr., Tomozei T., Varzari P. Studiu în știința politicii.- Chișinău, 2001
- Nicolae Enciu. Politologie. Curs universitar. – Chișinău: Ed. Civitas, 2005.
- F. Popescu. Politologie.- Chișinău: Centrul Tehnologiei Informaționale, 1999
- Platon Frunțașu, Gheorghe Rusnac. Republica Moldova pe calea democratizării.- Chișinău, 1999
- Ăndriu Heivud (Andrew Heywood). Politologia. Pervod s angliiscogo, pod redacției prof. G. G. Vodolazova i doț. V. Iu. Beliscogo. Iu N I T I, Moscva, 2005
- Muhaev R.T. Politologia. Ucebnic dlea vuzov., Moscva, 2003
- Osnovî politicescoi nauchi. ciasti I, ciasti II. Ucebnoe posobie dlea vîșșih ucebniĥ zavedenii pod redacției prof. V. P. Pugaceova.- Moscva, 1995
- Pugaceov V. P., Soloviov A. I. Vvedenie v politologhiuu.- Moscva, Izdatelistvo Aspect Pres, 1996
- Belov G. A. Politologia. Ucebnoe posobie.- Moscva, 1995
- Gadjiev C. S. Vvedenie v politicescuiu naucu. Ucebnic dlea vîșșih ucebniĥ zavedenii, 2-e izdanie,- Moscva, Logos, 1997
- Zeorchin D. P. Osnovî politologhii. Curs lecției, Rostov-na-Donu, 1997
- Politologia. Ucebnoe posobie. Pod redacției profesora M. A. Vasilica, 2-e izdanie,- Sanct-Peterburg, 1999

Panarin A. S. Politologia. Ucebnic,- Moscva, Prospect, 2000
Politicescaia ideologia. Ucebnoe posobie dlea studentov.-
Kemerovo, 1997
Radughin A. A. Soșiologyia. Curs lecșii.- Moscva, 2001

Dicșionar Oxford de politică.- București: Editura Univers
Enciclopedic,2001

Dicșionar de analiză politică. Jack C. Plano, Robert E. Riggs,
Helenan S. Robin.- București: Ecce Homo, 1993

Tămaș Sergiu. Dicșionar politic. Institușiiile democrașiei și cultura
civică. București: Ed. a II-a, 1996.

Ghid de idei politice, București, Editura Pantera,
1991

Mică enciclopedie de politologie. Coordonator: Ov. Trăsnea.-
București: Editura Știinșifică și Enciclopedică, 1977

Politologia. Ănciclopediceshii slovare. Obșceaia redacșia prof.
M.N.Marcenco,- Moscva, Zerșalo, 1997

Politologia. Cratchii Ănciclopediceshii slovare-spravocinic. Rostov-
na-Donu, Fenix, Moscva Zevs, 1997